

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Ma jelenik ki a **vasárnap**.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 16 fillér.

Felolós szerkesztő:

OB LÁT K Á R O L Y.

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám.

Hirdetések árszabály szerint számítottak; többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilttér sora 30 fillér

Dr. Molnár Károly.

Amikor e cikk című adott nevet leirtuk, eszünkbe jutott mindaz a sok-sok felterjesztés, mely a koalíciós era alatt ment fel a kabinetirodába. Gar-mada számrá hordták ott össze azokat az aktákat, mely mind arról voltak tanubizonyosságot teendő, hogy mennyi az érdemes ember itt e megyében. Hogy a sok felterjesztett érdemeket ott fenn érdemesnek nem tartották a kitüntetésre*) és egy kocsiderékra való papiros jött elintézetlenül vissza a bukásuk után, hát ezek most, hogy egy igazán érdemes férfi lett a királyi kitüntetés részese, feljajdulnak és szokott módszerük alkalmazása mellett lerántani igyekeznek egy olyan férfit, akit soha semmiféle dolgában a külső hívságos dicsekedés nem vezetett.

A gunyolódó és gáncsolódó lámadást remekül csinálták azok, akiknek érdemét azok az akták tartalmazzák, melyeket illetékes helyről visszaküldtek.

Az ádáz gyűlölet hangja beszél minden egyes sorból, de ez az epeömlés csak arról tesz bizonyosságot, hogy mennyire alacsony fokon állanak és mennyire nem tudnak odaemelkedni, hogy a valódi érdemes munkát irigység és meg-szólás nélkül hagyják.

Dr. Molnár Károly kitüntetésében olyan férfit tiszteltek, akit egész életében a közelet terén láttunk működni és pedig zaj nélkül, a fel-lúnés legcsekélyebb akaratával, de annál buzgóbb tevékenységet kifejtve.

Amikor a királyi kitüntetés alkalmából Molnár Károly dr. őszinte örömmel üdvözöljük, kívánjuk, hogy zajtalan, de igaz munkálkodását még soká élvezhesse a vármegeye.

Dr. Molnár Károly Bácsfeketehegyen született, onnan a halasi ref. főgim-náziumba került Hugó bátyjával együtt. Ennek végeztével a jogi pályára lépett. Mint joggyakornok előbb Kozma László zombori ügyvéd irodájában dolgozott.

*) Erre majd visszatérünk.

A közigazgatási pályára lépve, Kulára került gyakornoknak. Felsőbb ható-ága csakhamar feltalálta Molnár Károlyban a nagyképzettségű tisztviselőt és Schick Mátyás kulai főszolgabíró nyugalmába vonulása után őt jelölte a főszolgabírói székbe és meg is választották egyhangulag. Molnár Károly akkor a megyében a legfiatalabb főszolgabíró volt és a kulai járás érdekében igen sokat dolgozott. Előzékeny és finom modoráért csakhamar megszerette egész járása. K. ő b behívta a tevékeny és szorgalmas Molnár Károlyt a központ és Bács-Bodrog megye főügyésze lett.

Nagy népszerűt épít nem bizonyítja jobban mint az, hogy a hód-sági választó kerület kétizben majdnem egyhangulag választotta meg képviselőjének, ebben az állásban is sokat használt a vármegeyének és kerületének.

Később teljesen visszavonult a politikától s közigazdasági téren értékesítette tudását. Amikor a Bácsmegeyei Agrár takarékpénztár megalakult, ő lett annak vezérigazgatója. Mint ilyen annyi szak-értelemmel és energiával teljesítette a ráruházott nehéz és felelősségteljes feladatát, hogy a legelőkelőbb budapesti pénzügyi körök elismerését vívta ki. Az intézetet pedig a fejlődés és erősödés legmagasabb fokára emelte.

Az ipari pályáról és az ipari tanmühelyekről.

Az iparos inasképzés oly fontos és nagy nemzetgazdasági feladata Magyarországnak, amelynél fontosabb és aktuálisabb kérdés jelenleg alig van Magyarországon. Az ipari tőke hiánya súlyosan érint bennünket. Szomorúan tapasztaljuk, hogy a Lajtán túl sokkal olcsóbb pénzzel dolgoznak az ipari és kereskedelmi vállalatok. Nálunk a hitelviszonyok rosszabbak, a pénz is drágább, ipari termékeink silányabbak. Ezen utolsó körülmény okozza a tőke hiányt és a drágaságot.

A képzett ipari munkás hiánya mindenütt észlelhető. A fővárosban épen úgy, mint a vidéken. Ez a munkás-

hiány bémítólóg hat, mert nem csak a fejlődést akadályozza meg, hanem a nyugodt, biztos egzisztenciát is veszélyezteti.

Ez a jelenség nem új keletű. Es ezeken a bajokon szakiskolák felállításával segíteni nem lehet. A szakiskolák nagyon kevés anyagot szolgáltatnak és azok is, akik ipari műhelyekbe kerülnek — igen rövid idő alatt — egy kis gyakorlat szerzése után — ott hagyják a műhelyeket, mert kapnak képesítést: neknek megfelelő állást. Nem rovom a szakiskolák hátrányára ezt a körülményt, sőt előnyére írom, mert ebből a szempontból valóban hízagot pótolnak. A munkásnak azonban, akire műhelyünkben állandóan támaszkodni akarunk, a műhely légkörében kell felnőni, ezeknek nem az elméleti tudás mellé kell gyakorlatot szerezni, hanem — megfordítva. Akkor kapunk majd olyan elemet, amelyre szükségünk van és csak az említett módon képzett emberek lesznek a magyar ipari műhelyek állandó, értékes munkásai.

A fejlődés és haladás útján állunk. Képzettebbek az iparosaink ma mint régen. De mindazonáltal még igen messze vagyunk az evolúciónak és műveltségnek attól a magas színvonalától, amelyen a művelt és képzett Nyugat iparosvilága áll.

Ma már a társadalom elfogult előítélete is megváltozott. Előkelő hivatalnokok, magas rangú katonatisztek, vagyonos földbirtokosok adják gyermekeiket ipari pályára.

Az ipari pálya csengő aranyak mellett babérokat is terem. Vannak és voltak országos büszkeségeink. Egy fazekasnak, Zsolnay Vilmosnak, a pécsi Zsolnay-gyár megalapítójának, Pécs legforgalmasabb terén, hatalmas ércszobrot emeltek. Thék Endrét, az asztalos, udvari tanácsosnak nevezte ki a király. Ezek igazi érdemek!

Zsolnay nem azért érdemelte ki a világtörténelmi, vagy glóriás fejtől költöt megillető helyet és Thék Endre a polgár embert érhető kitüntetések egyik legnagyobbját, mert iparágukat

Zacherlin
de csakis üvegekben ahol plakátok kifüggesztve

virágzóvá tették és maguknak rangjukhoz méltó megélhetési forrást biztosítottak, hanem azzal vitytak ki maguknak halhatatlan nevet, hogy iparukat soha nem áldomlott színvonalra emelték. Es ezzel aztán Magyarországon mintegy 700.000 önálló iparosnak szolgált buzdító és lelkesítő példává.

Hogy milyen eredményeket lehet elérni az ipari pályán, arra csak egy példát említek a sok közül. Rakottay György bádogos mester volt Losoncon. Kezdetben kis méretű műhelye volt, amelyet kibővített zománcedény gyárással. Az üzlet Rakottay vezélése mellett hamarosan emelkedett. Kezdetben egy-két iparosra segítségével megnagyobbította a telepét. Később, amidőn cikkeinek versenyképességéről meggyőződtek, már olcsó és kellő nagyságu hitel állt rendelkezésére. Ma már nincs hitelre szüksége. Hatalmas telektömbön épült háromemeletes gyárépülete van, ahol állandóan 800 munkás talál biztos megélhetést. A munkatermekben a gépek egész erdője sajtolja, domborítja, meríti villámgyorsan a vaslemez az edények minden elképzeltető formájára. A zománczó kemencék hosszú sora falja éhes torkával a zománcfélékkel, kellő módon előkészített edényeket, amelyekre pár perc alatt rá ég a zománc és aztán készen átadják a forgalomnak.

A Rakottay-féle zománcedényekből egész vonatokat pakolnak meg, amelyeket nem csak Kínába, Japánba, Törökországba és általában a világ minden részébe szállítanak, hanem Európa kulturált államaiba is, ahol az ipar fejlettebb, mint nálunk.

Azok, akik ezt a pár sor szerény irásomat megszelelik és az ipari pályára lépnek, nem csalódnak, mert akik most jönnek köznék, azok a hazának is szolgálatot tesznek.

Elbredjünk! Ne hadakozzunk a negyvenyolccal és hatvanhéttel. Neveljünk inkább értékes iparosokat, akik a pénzforrás termékenyítő golf áramait Magyarországra tudjuk irányítani. Akkor közjogi viták nélkül is függetlenek és önállóak leszünk. Pálffy Dániel.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket **hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

Hírek.

* **Urnapja.** Csütörtökön nagy és fényes ünnepe volt a kath. egyháznak. Urnapja ez, a legméltóságosabb szentségnek, az Oltárszentségnek ünnepe. E napon az égtájak irányában sátoroltár volt felállítva, ahová fényes körmenet vitte az Oltárszentséget a hívők ezrei kíséretében. A díszes körmenetben a hatóságok és a testületek is résztvettek.

* **Adomány a hírlapíróknak.** Bogdánovics Lucian kardócai patriárka a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének 4000 koronát küldött.

* **Csepélutalajdonosok** figyelemztetnek, hogy csupamunkásait a munkásbiztosító pénztárnál biztosítsák, mert aki ezt mulasztja bürsággalva lesz.

* **Meghívó.** A „Felsővárosi Óvóegyesület” folyó évi június hó 18-án (vasárnap) a „Vadászkürt” kertkilyiségében gyermekünnepélyt és ezt követő táncfuzórt rendez, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívja az elnökség. — Kezdet d. u. 5 órakor. Belépődíj személyenként 1 korona 20 fillér gyermekeknek 60 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad az egyesület.

* **Athelyezés.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Eppert Ferenc gombosvasutalepi állami elemi iskolai tanítót a sajkasgyörgyei, Langhoffer Gyula pincédi tanítót a tótkomlósi, Baksa Maria bacskezesztrai tanítónőt a szigetszentmártoni állami elemi iskolához helyezte át.

† **Halálozás.** Bragyevac-ki Tituszné szül. Hauke Fani a napokban elhunyt 74 éves korában. A meghalodottban Hauke Imre polgármester édes testvérét gyászolja.

† **Halálozás.** Dr. Nikolicz György ügyvéd, Zomor szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagnak neje született Masztrevics Mituca halt meg f. hó 15-én esti 9 órakor életének 53. évében. temetése 14-én délután 4 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

* **Évzáró vizsga.** Az érdeklődő szülők és tanügybarátok figyelmét felhívjuk ezuton a hétfőn d. e. 8 órakor kezdődő reformatus iskolai vizsgálatra. Minden tanügybarátot szivesen lát az előjáróság.

* **Cukorgyár Zomborban.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank felhívást bocsátott ki a város törvényhatóságához egy a város területén létesítendő cukorgyár iránt. A törvényhatósági bizottság pénteki ülésén tárgyalta az ügyet és a törvényhatóság egyhangu határozattal kimondta, hogy a legnagyobb örömmel üdvözlő az ajánlatot és amennyiben a cukorgyárt Zomborban felállítanak, a legmesszebbmenő előnyöket biztosítja az alapítónak. A város tulajdonát képező földtömbből az eddigi bérleti rendszer megváltoztatásával 500 holdat répatermelés alá bocsát és minden lehető elkövet, hogy a város gazdaközönsége is minél nagyobb számban répat termeljen. Kimondta továbbá, hogy az alapítónak közvetvám mentességet és pótdadómენტességet biztosít és a gyár felállításához szükséges területet ingyen engedi át. A törvényhatósági bizottság e határozata folytán ismét egy nagy lépés történt a város szociális fejlődése felé.

* **Vértesi Károly jubileumához.** Mult csütörtökön Budapesten tartott Vértesi Károly 40 éves irői jubileuma alkalmából következők üdvözölték a jubilánsot: Üdvözlő irást küldtek: Vojnich István főispán, dr. Balogh Sándor udvari tanácsos, az 1848—49-es honvédek és a

Menház elnöke, Halász Gedeonné, sz. Schweidel Anna, a vértanu leánya, Schweidel Béla, a vértanu fia, 48-as honvéd-százados, dr. Kanyurszky György egyetem tanár, Szondy Mátyas ny. kir. táblabíró, Zulyevits Ernő felső kereskedelmi iskolai igazgató, dr. Herrmann Antal p. ü. titkár Nyíregyháza, Driesz Lajos nagybirtokos Pácsvarad, Hegedűs Zsigmond ny. kir. járásbíró Mako, Békffy Gyula ügyvéd Szabadka, Tur Antal számtanácos, Vértesi Adrienne, Vujevich Alajos tisztviselő, Patyi István tanár Szabadka. Távíratilag üdvözölték Vértest: Hauke Imre polgármester, Balogh Sándorné, sz. Schweidel Sarolta, a vértanu leánya, Schweidel Irma, a vértanu unokája, Hegedűs Kálmán, miniszteri tanácsos, dr. Hegedűs Gyula és neje, sz. Balogh Irén, Schweidel vértanu unokája, Konyovics Dávid országgyűlési képviselő, Dömötör Pal ny. táblabíró, a Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság a zombori Ügyvéd Egyeslet, a zombori felső kereskedelmi iskola tanári kara, a zombori Rákóczi asztaltársaság, dr. Pertschy Ferenc főtörzsvos, Wolharich és Szendeibach Szentülőpőr, dr. Balogh Ernő, Kovácsy Kálmán műszaki főtanácsos Pécs, Szalay Prigyes belügyminiszteri titkár, Tárcazy Istvan és neje, sz. Vértesi Lusi, a Samarjai-család Bezdán, dr. Lemberger Armin, a Bács-Bodrog-Megyei Irodalmi Társaság alelnöke Baja, Gubicza Kálmán muzeumőr Monostorszeg, a Benzeo-család Bezdán, Pocsay Sándor ügyvéd, dr. Dömötör Győző törvényszéki jegyző, Heindlhofer Róbert takarékpénztári igazgató, dr. Radányi Ferenc tanfelügyelő és neje, sz. Ruttkay Emma Fogaras, dr. Buják József ügyvéd, Barthók Béla községi jegyző Kunzentmiklós, Gergurov Milán főmérnök, dr. Grázi József orvos Vaskut, Nemes Lajos és neje, dr. Ágai Adolf irő Budapest, dr. Mikló Izidor irő Szabadka, dr. Fratricsevits István dt. főszolgabíró és neje Vértesi Stefánia Újvidék, Fratricsevits János földbirtokos Kishegy, Koráni-család Zombor, Günther Ferenc ügyvezető igazgató Zombor, dr. Turányi Zsigmond ügyvéd Zombor, Molnárné Radich Jólán Bezdán, dr. Patay Sándor ügyvéd Zombor.

* **Slaviansky Margit** 40 tagból álló világhírű orosz dal-, tánc-és zenetárulatával 1911. június 19-én és 20-án este fél 9 órakor a „Vadászkürt” szálló fedelté kerthelyiségében hangversenyt rendez. — Helyárak 4, 3 és 3 kor. — Jegyek előre válthatók Schöb Adolf és Karakasevits M. könyvtárosnál. Az előadás kedvezőtlen idő esetén is meg lesz tartva.

* **Lukács László a törvényhatóságokhoz.** Lukács László pénzügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben felszólítja őket, hogy az 1912. évi költségvetés előirányzatára vonatkozó javaslatokat június 20-ig terjesszék föl. Uj állásokat ne krealjanak s kinevezéseket csak a legalsóbb fokon eszközöljenek. Általában a legnagyobb takarékoságra inti őket s a költségek lehető apasztására.

* **A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége.** csütörtökön délelőtt Zilahi Simon elnöklésével választmányi ülést tartott, a melyen részt vettek: Wolfner József elnökhelyettes, Illés József titkár, Lenkei Zsigmond jegyző, Herz Adolf pénztáros, Márton Sándor dr. jog-

Milka **SUCHARD**
CSAK ALPESÍ TEJ-, KAKAO-, ÉS CZUKORBÓL ÁLL.

tanácsos s a választmány tagjai közül Barta Manó, Bródy József, Sugar Ottó, Róna Lajos, Szalmas Arnold, Breitfeld Dezős, Maczner Samu, Oblát Károly, Pető Lajos és Révész Sándor. A zároszámadás és költségvetés bemutatása után, a melyet a választmány egyhangúán tudomásul vett, elhatározták, hogy az id. évi közgyűlést szeptember 17-én Bud. poston az Új ág. kiadók Otthonában tartják meg. Több indítvány elvitelése után új tagokat vett föl a választmány.

* A polgármesterek értekezlete. Most érkezett Bródy Tivadar Pozsony polgármesterének értesítése, hogy a polgármesterek értekezletén a to. évben Sopron város meghívására ott tartják és hogy az értekezlet idejét szeptember hó 11-ében alapították meg. Az értekezleten részt vesz Zombor szab. kir. város polgármestere is.

Egy nő

ki egészséges bőrpalóására tart, különösen szeplőt eltüntetni és bájos, pulabört és fehér arcot akar, mozdjon eskis vesszőparipa

lilionszappannal (védjegy vesszőparipa) Bergmann & Comp. Tettschen a. E gyáról. Darabja 80 fillért kapható az összes gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszerekkereskedésekben.

* Vidéki lapok a zombori beruházási javaslatról. A Pécsi Napló a zombori beruházásokról ezeket írja: Egy érdekes átirat érkezett Pécsre Zombor szab. királyi váro polgármestertől. Előkezes azért, mert hazades dokumentuma ez annak az elvétel, amelyet a sorok elején érintettünk és egy modern városi berendezkedés terve olvasható ki belőle. Arról van szó, hogy Zombor város részben a közbiztonság gyarapításán, részben pedig közmeződségi, szociális és közegészségi tekintetből új javadalmi forrásokat óhajt megnyitni 24 pontban fel is sorolja a terve vett új javadalmi forrásokat és azokat is, amelyek már megvannak, de javadalmukat növelni óhajtják. Ezek: Zenei-gedélyi díjak a zarádon túl tul való zenészt, a hirdetőlámpák és oszlopok javadalma, városi erdő és téglyagar, esetleg mészágozó, városi zoológiai, cseledezszerző és elhelyező uzlet, jggyár, városi nyomda, építési díjak, szociális adó, utak lejelletésének ber. járulékos díjai, prostitucionális bírcák és prostitucionális pénzár, ebadó és védők gyék, városi szálló, szemétegető telp és a városi hídral kapcsolatos műtrágyagyár, városi halcsarnok, hazi szemét kitervarozása, híd és homokkordasi díjak, kintifelhé bizonyítványok és kiadványok után szedett díjak, általános helypénzzedés háza ó díjakok kiállításá után szedett díjak, hirdetések és nagyobb látványosságok után nagyobb díjak, a városi földék lecsapolása, növénytermelő kísérleti állomás egy esetleges mintagazdasággal, nagyobb méretű falkoval és szőlőteleppel egybekötve — A megvalósítás előtt Zombor tanulmányozni akarja, hogy más városokban milyen alapokon indult meg ez intézmények létesítése, mennyiben bizonyítottak azok életrevalóknak stb. Minderre kimerítő felvilágosítást kér, sőt még többet is. Oyan intézményről is akar tájékozódni, amelyet — általában esaternázás, vízvezeték stb. — egyelőre nem vettek fel a programmba. — Hirtelenében tán egy kissé sokat is markolt Zombor. Sok dolgot vett fel a javadalmi források közé, mely csak a város terhére lehet. Így a hirdetőoszlopok, városi zálogház; — városi nyomda az egész országban csak egy van s ez is hagyomány folytán. Azonban dicsőreutes érzéket aruit el a modern városi berendezkedés iránt, amelynek ma már minden város adminisztrációjában érvényesülni kell.

* Házasság. Szombaton déli 1 órákor vezetete ottaroz Budapestten Kenedi Géza dr. ügyvéd, a dardai választókerület orsz. képviselőjének fia, Kenedi László dr. kereskedelmi miniszteriumi segédfogalmazó Schneider Károly dr. ügyvéd, főbírtokos leányát, Gizellát. Tanúk voltak a véglegény részéről Kálmán Gusztáv dr. kereskedelmi miniszteriumi államtitkár, a menyasszony részéről Vancsó Gyula dr. budapesti ügyvéd, volt országgyűlési képviselő. Az egyházi szertartás után a díszes masznép a Gerb. aud pavilonba gyűlt össze a leonár. Pálacs. utak voltak ifj. Salmeider Károly és Kenedi Béla. Nyoszolyóányok Vancsó Anna, Nagy Mariška, Vargha Mer. és Vancsó Lúly. Vőfőlyök Tormay Béla, ifj. Vancsó Gyula, Nagy Dénes dr. és Kenedi Imre.

* Szülők figyelmébe. Lapunk könyvnyomdájában egy fia taroncnak fizetéssel fogvettünk. — A nyomdászpar minden tisztességes munkásnak alkalmas jó keresetforrást biztosít. Az újonnan felszabadult az elm. évben 20 korona, a második évben 22 korona, a harmadikban pedig 24 korona hetti fizetést kap. A fizetés — képzettség szerint — évről-évre fokozódik. Milyen csak egy taroncnak van helye, a szülők s jó idejükben figyelmeztetjük, hogy az iskoláid végén lehetőleg azonnal jegyzetessék elő fiaukat.

* Kedvezményes hajójegy. A Magyar Királyi Polgári és Tengerhajós Részvénytársaság felhívja a közir. zsviselek figyelmét arra a társaságnál már kezdettől fogva érvényben lévő utazási kedvezményre, hogy a Magyar királyi állampolgár által részükre költött arakepes igazolvány fölmutatása mellett a társaság összes vonalán és menetrendjeitől személyhajójáratain tőárny menetjeggyel utazhatnak.

* Halas-regőcei vasut r.-t. A napokban tartotta közgyűlést, melyen örvendően állapították meg, hogy a vasut személy és áruforgalma állandóan növekszik. A tárgyalás során Lefinovits Pál orsz. képviselő szót emelt s arra kérte az igazgatóságot, hogy a közközelebbi alkalommal az igazgatóságba való beválasztásra hozza javaslatba Kolbe O. záár bácsiműi és főszagabórt, mint a felbúváskai érdekeltség egyik leghíresebb képviselőjét. Az orsz. a főrelem tejesítését határozottan megígérte.

Sunlight Szappan

A háztasszonyok szívét megörvendeztetli, mert a ruhának vakító fehérségű tisztaságot és kellemes illatot kölcsönöz. És mily játseiz könnyű a mosás! A ruhát csak beszappanozzuk, egy ideig átini hagyjuk azután kimoszuk és felakaszthatjuk!

Nincs többé dörszölés, nincs főzés és forrás!

8, 16 és 30 filléres dararokban kapható.

253

* Országos kiállítás Szege-den. A szegedi országos kiállítás megnyitását 1914. május 15-ére tervezik s október 30-ig akarják a nyitva tartani. A kiállítás a Mars-téren 31 200 négyzög méter területen lesz több osztályai, átjáróhidakkal összekapolt két kő-méletes épületekben. Az épületeket a kiállítás után is használhatja a város, ami egyrészt a megrágtatja a kiállítás költségeit de a kiállítás után pompás épületek birtokába jut a város. A Rákóczi-téren 800 négyzög méter

területet szánták a kiállításra. Itt lesznek az egyszerűbb padozat nélküli épületek és a mezőgazdasági főpavilon, amely megmarad vásárocsarnoknak. Új Szegeden 4300 négyzög méter területet használnak föl és azonkívül az átlatkiállításra 15 000 négyzög méter térséget. A kiállítást Szeged városa a kereskedelmi és iparkamara és a gazdasági egyesület közreműködésével rendezi. Az esetleges deficit fedezéséhez a város 15 000 koronával járul. A kiállítás sikerének előmozdítására és az esetleges deficit fedezésében való részvétel szempontjából az igazgatóság elnöke a polgármester lesz, a kiállítást igazgatót, a főtitkárt és a kiállítás többi főtitkárjelöltjét az igazgatóság fogja megválasztani.

NESTLE
gyógyászati

vízzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbagosok

regővált tápláléka
50 évvel ezelő óta
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz
1 doboz 1 kon 80 fill.,
minden gyógyszerüzemben és
drogeriákban kapható.
Prospektus ugyanott.

* A gózképezetők és kazán-fűtők szegedi városi képviselő v. zsgái Szegeden június hó 25-én pénteken d. e. 8 órákor a szegedi városi önkormányzatban foglalkoztak. A vizsgálati körvények teljesen felszerelve a m. kir. ár. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) behatárolták.

Hasznos tudnivalók.

Az örvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponta egy liter vizre van itatni szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett élelki hígószerzőt. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokkal hasznosn. fel dolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző bolegség esik be, fontos, hogy itatni olyan viz használatsásk, mely bakteriummentes legyen, tehát azon eszákai ne szaprítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megőnti segítsé s végül, hogy a víz a gyomrot ne rotsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a

MOHAI AGNES-VIZ

végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Más-odszor, minthogy szénsavat tartalmaz, bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan igazolja, egyrészt elvágyat esinál, másrészt bőséges elválasztást okozza azon gyomorvedneknek melyek azon kártékony bakteriumokat megőrk.

A mohai AGNES víz fogyasztását különben is ősszel és tavaszszal kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkínálja a gyomorjavítóit. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség a mitől a mohai AGNES forrás a gyermeket és felnőttet biztosan megővja. Gyermekneknl ilyenkor mutatkoznak az angolkór tünetei, a melyeket a mohai AGNES-víz mészertartalmánál fogva megszüntel s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai AGNES-forrás fogyasztása azért fontos mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Házirtások számára nagy üvegekben a mohai AGNES-forrás különösen olcsón kapható.

* Nőipariskolai kiállítás. (Deák Ferenc-körút 22. sz. Husvéth-féle ház). A zombori nőipariskola növendékeinek munkáiból rendezett nagyszabású kiállítás f. hó 18-án d. e. 11 órakor nyílik meg. Részletesen nem ismertetjük ezt a kiállítást, de nagyon ajánljuk mindenkinek, hogy nézze meg s győződjék meg arról, hogy mire képes a lelkes vezetés s az által felkeltett ihlet. Látható itt minden, amiben a közizlés rászorult a nemesítésre. Fehérnemű és felsőruhavarrá, kézimunka-tervezés, mindenféle fajtájú himzés különös tekintettel a női divatcikkekre és lakás berendezésre, motívum-tervezés, festés és sok minden egyéb látható a rendkívül érdekes kiállításon. A kiállítás nyitva marad folyó hó 25-ig s megtekinthető mindennap a délelőtti és délutáni órákban.

A gyomor

egészségben való megőrzése
 főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kúpókból, a keresztetek közül a legjobb és hatásos gyógygyógytejből gondosan előállított étvágyelősítőt, emésztős előmozdító és enyhén levezető házi szer mely a mértékeltenség ismert következményeit, hibás diétát, megfűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorfájdalmat, székzsorulást, mértéktelen savképződést és gúroszori fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. R. S. fele gyomorbalzsam. Fragner B. prága gyógyszerárúró 1/2 üveg 1 korona, 1/4 üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító a „Fekete sashoz” Prága, Kékeselte 203. Norudagasse sarkán.

Postai szétküldés naponta. 2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy kis üveg és 1 kor. 50 fill. beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarországra bármely részbe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárúróiban. Főlerakat: Török József gyógyszerárúróban Budapesten, Király-úton.

Az aranyér, vérpangásnak és szokványos székrekedésnek a következménye. 1/2, esetleg egy egész pohárnyi természetes **Ferencz József** keserűviz naponta éhgyomorral véve rövid idő alatt lényeges javuláshoz, gyakran teljes gyógyuláshoz vezet. A leghiresebb kóródákon már évtizedek óta használják.

A vételnél ügyeljünk arra, hogy a fűszerestől vagy gyógyszerestől igazi **Ferencz József** keserűvizet kapjunk, mert mint a budapesti Szt. János-kórház igazgatósága, az osztályfőnökök egybehangzó véleményadása szerint, bizonyítja a **Ferencz József** gyógyviz a többi keserűvizet, enyhe íze, csekély (50—100 grammnyi) adagolása és legelőnyösebb sikere által messze felülmulta: szokványos székrekedésnél, alhasi vérpangásnál és aranyérnél.

Ebből látható, hogy orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József** keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjük a gyógytárakban vagy kereskedésekben határozottan valódi **Ferencz József** keserűvizet.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
 vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, csukorbetegségél, vörhenyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes vanyuvíz.

Rapható dsványvizkereskedésekben és gyógyszerárúrókban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

* A szolgabíró tolvaja. dr. Gerszeter Károly óbecsei szolgabíró istállójából egy hét esztendősi tehenet és egy kis borjút elloptak. A tehennek és a borjunak 600 korona az értéke. Az óbecsei rendőrség távirati megkeresése folytán a tolvajt itt is keresik.

* A hálószobák rémo, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Míóta azonban a Löhcherer Címexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Címexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Címexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Címexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Mely ellen egyedül biztos szer. Kapható: Német Ignác gyógyszerárúróban Zombor és a készítőnél Löhcherer Gyula gyógyszerárúróban Bártfán.

* A vasárnapi könyv. Az országos Közművelődési Tanács a felnőttek és a serdülő ifjúság iskolán kívüli továbbképzését, gyakorlati oktatását országosan és egységesen szervezte. A Tanács a népművelési akciói rendkívül jelentőségi oái-jainak szolgálatára hetenként — egyelőre százharmincezer példányban — ismeretterjesztő, népszerűen oktató, illusztrált füzeteket oszt ki. Ez a füzet a Vasárnapi Könyv, amely cikkeket és képeket közül az ipari, gazdasági, természettudományi, földrajzi és technikai ismeretekről, az egészség megővéséről, az élelmiszerekről és a táplálkozásról. A Vasárnapi Könyv gyakorlati eszköz lesz az alkohol ellen való küzdelemnek és annak a népfölvilágosító munkának, amely a produktív tudás haladó szemlélet általánossá fogja tenni. Azok a városok, községek, hatóságok, testületek és ipari telepek, amelyek ingyenes szétosztás céljából hetenként nagyobb példányszámban óhajják átvenni a gyakorlati tudásnak ezeket a népszerű füzeit, forduljanak az Országos Közművelődési Tanácshoz (Budapest, IV., Ferenciek-tére 3.)

* Legmagasabb kitüntetés. A régbevált Nestlé-féle gyermeklisztrelőni előnyösen ismert Societé farin lactée Henri Nestlé cég a cs. és kir. udvari szállító címmel lett kitüntetve.

* Száj és körömfájós emberek. Szegedről jelentik: A városban néhány hét óta veszedelmes száj- és körömfájós járvány pusztít, a mely néhány nap óta az emberekre is átragadt. Egész utcák szenvednek az undorító betegségben, a mely először a szájon üt ki. A járvány különösen azért terjed, mert a lakosság fél a megbetegedéseket bejelenteni, attól tartván, hogy a házakat e miatt zár alá veszik. A város most mentőekkel járja végig a fertőzött utcákat és a betegeket erőszakkal viszi a járványkórházba.

* Ujvidéki Jódos gyógyfürdő.

A belügyminiszter f. é. április hó 26. 54547—911. VII. a. alatti és Ujvidék szab. kir. városhoz intézet leiratában a város tulajdonát képező és már néhány év óta messze vidéken nagyhírű és kiváló gyógyítóhatásáról előnyösen ismert Ujvidéki Városi Artézi Jódos Gyógyfürdő részére a gyógyfürdő jellegét adományozta. A fürdővállalat az idén újabb intézmények létesítésével gazdagodott és fényes berendezéseivel, kiváló gyógyító tényezővel a magyar fürdők büszkeségévé lett. Itt említjük meg, hogy a Városi Artézi Jódos Gyógyfürdő „Orient” Asványviz elnevezéssel egy rendkívül kellemes lithiumtartalmu szénsavval utána telített ásványvizet hoz forgalomba, amely már rövid idő alatt a legnagyobb kelendőségnek örvend.

1861/1911. szám.

Pályázati hirdetés.

Dávod községben megíreseedett segédgyógyi állásra, — melynek évi javadalmazása a községi pénztárból 800 korona fizetés és 80 korona lakbér, továbbá 200 korona állami segély, — pályázató hirdetek a felhívó a pályázói óhajtokat, hogy jgygyzó oklevéllel és egyéb szükséges okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 10-ig nyújták be.

Baja, 1911. évi június hó 9-én.

Vojnits Máté s. k.
 főszolgabíró.

Kalodont
FOG-KRÉM és
SAJVIZ
 antisepticus, kellemes ízű.
 24 év óta ajánlják állandóan
 orvosok és fogorvosok.

(Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődőknek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9., cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességeit áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

Nyilttér. *)

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

**A MOHAI
ÁGNES**

FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyósnál fogva kitűnő szere a legkülönbébb gyomor, légző és húgy-szervi betegségeknek.

KEDVELT BORVIZ.

Főraktár Zomborban

IFJ. HEINDLHOFFER RÓBERT
fűszerkereskedő urnál.

Borivóknak a bor keveréséhez!

közömbösíti a bor savanyúságát, és kellemes pezsgő. Nem festi a bort.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Heindlhofer Róbert uraknál.

Hopp! Hopp! Tatarata! 80 km. óránként!

Ez volt aztán az utazás! Hanem vendéglős ur, valamennyien alaposan berekedtünk. Hozasson csak mindjárt néhány doboz sodoni ásványpasztillát, de osakis valódi Páry-főlet, érti? Két óra mulva tovább kell utaznunk, addig el kell mulni a náthának és ezt csak sodonivel érhetjük el. Egy doboz ára 1 kor. 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Gunzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV. 1 Grosse Neugasse 17.

(* Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéni, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

16.888/1911. jg. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a következő munkálatokra.

Tételszám	MEGNEVEZÉSE	A kincstár által engedélyezett összeg		A hitközség fizet a kézi és ígás napszámok megváltására	
		K	f	K	f
I. 1911. évi július hó 12. napján.					
<i>A) Temesmegyében.</i>					
1	Lippai r. k. templom és lelkészlak javítása	1053	73	51	53
2	Szentandrási r. k. templom és lelkészlak építése	8230	44	789	73
3	Kisbecskerekai r. k. templom és lelkészlak javítása	2053	44	108	38
4	Temesrékási r. k. templom és lelkészlak javítása	1935	23	149	45
5	Jézvini gör. k. templom, lelkészlak és kántorlak javítása	1847	59	97	41
6	Szabadfalui r. k. templom és lelkészlak javítása	1151	80	75	—
II. 1911. évi július hó 13. napján.					
<i>B) Torontál vármegye.</i>					
1	Nagyjécsai r. k. lelkészlak javítása	1523	04	57	65
2	Zichyfalvai r. k. templom javítása	5578	48	311	84
3	Szörégi r. k. templom és lelkészlak javítása *)	3194	88	—	—
4	Párdányi r. k. templom és lelkészlak javítása	4383	88	366	56
5	Homolczi r. k. templom javítása	762	78	38	17
6	Oppovai r. k. lelkészlak helyreállítása	3453	17	322	43
III. 1911. évi július hó 14-én.					
<i>C) Krassó-Szörény vármegyében.</i>					
1	Karánsebesi r. k. templom és lelkészlak javítása	4051	27	216	39
2	Weitzenriedi r. k. lelkészlak javítása	4005	84	184	37
3	Eibentháli r. k. lelkészlak javítása	668	60	47	19
4	Bozovicsi r. k. lelkészlaknál kerítés	3173	18	112	88
IV. 1911. évi július hó 15. napján.					
<i>D) Bács-Bodrog vármegyében.</i>					
1	Militicsi r. k. templom javítása	2185	98	106	66
2	Szentfülöpi r. k. templom javítása **)	2561	49	—	—
3	Csonoplyai r. k. templom javítása	6381	60	376	98
4	Kerényi r. k. lelkészlaknál szükséges javítások	675	12	38	76
5	Gádori r. k. templom javítása	2773	43	346	75

Jegyzet: *) Kézi és ígás napszám természetben.
**) Kézi és ígás napszám természetben.

Az írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás Aradon a kir. jószágigazgatóság hivatalos helyiségében a fent kitett napokon délelőtt 9 órakor fog megkezdetni, és megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Az ajánlat minden egyes munkára külön-külön teendő.

Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban valamely királyi adóhivatali pénztárnál bántapénzt gyanánt befizetni és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatban a megállapított összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az költségvetés és az árlejéti, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a kir. jószágigazgatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt (d. e. 8—12 óráig) megtekinthetők.

Elkésztett vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők ajánlataikért 30 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, — azok összegére való tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Kelt Aradon, 1911. évi június hó 13-án.

Magyar királyi Állami jószágigazgatóság.

Utányomás nem díjaztatik.

Szép akar lenni?

Szeplős ráncos arcot hófehérré és üdövé varázsol a hőlgynek ma már kedvence ápoló szere a

MARTA CREM.

Rövid használat után meglepő esemény mutatkozik szeplőt, pattanást és bármily arcotisztatlanságot biztosan eltüntet. Teljes ártalmatlanságáért közöset! I térely Marta Crem 1 korona hozzávaló szappan 70 f. Maria Poudre fehér és rózsaszín szímben 120 korona. Kapható:

Wachsmann Jenő és Tsa egyedüli készítőknél drogeria SZABADKA. Budapesti Főraktár: 1886k József Király-utca 12. Terők Sándor Opera gyógyszerár Andrássy ut.

NIGRIN
(Fennolant)
a legjobb hajpótló krém
Mindenütt kapható!
A becsü vadonmal kizárólagosan
annny ezermal készíttető

Polo

a legjobb folyékony
fémfiszító.

1394/1911.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye újvidéki járás-hoz tartozó Tiszavántalva nagyközségben megüresedett községi orvosi állásra ezenel pályázati hirdetek s felhívom a pályázókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ában előrt képesítésüket és eddigi alkalmazatásukat igazolók okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1911 évi június 30-ig annál is inkább nyujták be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A községi orvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t. c. 10 §-ában megállapított 1600 korona kezdőfizetés, továbbá a község által megszavazott 800 korona személyi pótlék, 500 korona lakber, valamint a rendelési, látogatási, halottkemi és husvágási díjak. A fuvardíjak megállapítása folyamattan van. Újvidék, 1911. május hó 31-én.

Nikolits Izidor
főszolgabíró.

4075 -z. 1911.

Pályázati hirdetés.

Szeghegy községben bemondás folytán üresedésbe jött községi irnok és ezen állásnak betöltése folytán megüresedett irnok-végrehajtói állásnak betöltése céljából pályázat hirdetteik.

I. Irnoki állás javadalmazása községi pénztárból előleges havi részletekben 800 korona.

II. Irnok-végrehajtói állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben 800 korona.

Felhívom a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg írt és a vármegyei 6-1887 számú szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 28-áig annyival inkább nyujtásák be, mert később érkezők figyelembe nem vétettek.

A választási hatánap utólag legkésőbb 1911. évi június hó 11-én.

Császár, főszolgabíró.

Örökös állást nyorhet bárki jóvellemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviseletét a **Bpesti Erzsébetvárosi takarékpénztár** r. t.-nél (Budapest, VII. Károly-kört 13) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellőklagalkozás is üzhető. **Alaptőke 7 millió korona.**

Előpaták gyógyfürdő

Kiváló jó eredménnyel használható a gyomor, vesé, hólyag- és a néch kúros bántalmainál, m. j. az lépteljeknél, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az Idégesseg alapján fejlődő betegségeknel. A nagyhirű előpatáki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, lemezesetes szénsavas (neubermi) fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, masszáz, svédorna, diátikus étrend) azaz rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdőidény:

május 15-től szeptember 15.

Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olesó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olesó és választékos. Az első utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenediják fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olesóbb.

Az előpatáki ásványvíz, mely a szénsavdus ögvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz hánál is használható és lidite, kellemes ítt, tisztán vagy borral gyegítve nagy kedveltségnek örend, itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Széküldési hely: Előpaták, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Kronsteiner Károly

— főe viharmentes mész- és —

Homlokzat festékek

törvényesen védve 50 változatban kapható. Mindegyiket 24 f. t. feljebb. Már évtizedek óta a legmeglehetőbb és minden utánzatot föllülml Egyetlen öleszerű mázóó anyag a már egyszer befestett homlokzatoknál.

Zománé homlokzat festékek, színtartó, mosható, egyszeri átfestésnél fed, nem kell előbb alapozni, csak hideg vízzel felkeverve használható. Fertőtlen, mérgegmentes, vízhatlan. Ideális festék belső helyiségekre, festetlen homlokzatra, faépületekre, ugyanitt felszer, pavillon és kerítésekre. Kapható minden változatban négyzetméterenként 5 fillort. — Mintakönyv és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Kronsteiner Károly,

Wien, II., Hauptstr. 121.

Zomborban kapható:

Gergurov István, Ráczits és Czvrkusits-nál.

Biztosítási

üzletszerzőket magas fixumra és jutaléokra keres elsőrangú intézet vezérigényköské. Cím a kiadóhívajban.

ÓVÁS! Société des

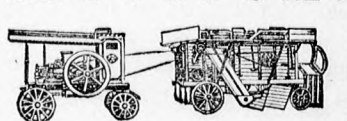
Papirs Abadie.

Mivel utóbbi időben különböző utánzatok hozattak forgalomba, a mi elismert és kedvelt hüvelyjegyünköl

RIZ ABADIÉ

(Riz doré) kérjük igen tisztelt evőinket pontosan az Abadie névre figyelni, amit az utánzatoknál különböző más szavakkal pótolni igyekeznek. Mi övjük kevésbé jó minőségű utánzatoktól, miután mi ezen utánzatok ellen minden törvényes eszközökkel fogunk fellépni. Sociéte des Papirs Abadie.

Motorok!

Legjobb, legmegbizhatóbb üzemű benzomotorok, cséplőkészletek, benzomotoros magarájók, eredeti svéd gyersolajmotorok és szivószázmotorok kedvező fizetési feltételekkel, több évi jótállással kaphatók:

Karczag Testvéreknél

Budapest, V., Aulich-u. 7.

Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

A délvidék legnagyobb zongoraktára!!

Van szerencsém Zombor város és környéke nagyabecüilt közösetéének szives tudomására hozni, hogy zongoratermeim részére sikerült **elsőrangú bécsi zongora gyárból szakképzett zongora hanglót és zongora készítő alkalmazni,**

mért is módomban van a n. é. megrendelőimet minden tekintetben teljes meglegedésére kielégíteni. **Elvállalok bármely rendszerű és gyártmányu zongorának javítását, zongorák rövidítését teljes hurozását, búrózést,** a legújban feltalált harmadik pedál (moderator) vagy hársfa utánzó alkalmazását, ugyszintén bármily rendszerű bécsi vagy angol szerkezetű zongorák felhangolását. **Pontos kiszolgálás.** Midőn a n. é. közöset figyelemelt ezen körülményekre felhívom, kérem nagybecsű támogatását és vagyok kiváló tisztellett!

Javitások rögtön végeztenek. Zongorák részlet fizetésre is. **Raab Károly Zombor,** Zrinyi-(Párisi)-utca.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
 Budapest, Váci-körút 63.
 által a legújabb árak mellett ajánljának:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
 letek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalók, löher-
 cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
 marokrakó- és kévektő-aratógépek, szénagyűjtők,
 széna- és szalmaszitók, boronák, sorvetőgépek,
 Planet jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
 vágók, répavágók, daráló, őrlőmalmok, egye-
 temes aczéltekék, 2- és 3-vasú ekék és
 minden egyéb mezőgazdasági gépek.

„A köztudatba ment át“, hogy csakis
KALLAI LAJOS motorgyára
 BUDAPEST, VI. Gyár-utca 23. sz.

szállítja teljes jóállás mellett a leghíresebb motorcséplőgépeket

Sajat érdekében kijelent mind a gazdát dísz-főirapot, melyet ingyen bármirentre küld a gyár!
 Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai névvel.

A tavasz beálltával ne felejtsd el
Festék, Lakk, Lakkfesték, Eszt. stb.
 szükségleteit már most

Ráczits és Czvrkusits
 nagykereskedő cégnek
 külön erre a célra berendezett
 testeküzletében
ZOMBOR, Szentgyörgy tér 6 sz.
 :: (Dr. Pavlovits-féle palota) ::
 fedezze, mivel ezen óg az összes
 — festékárakat —

valamint az ezen szakmába vágó összes
 más cikkeket nagy mennyiségben eredeti
 forrásból szerzi be, s így csak ezen cég-
 nél van alkalma a legjobb minőségű árut
 aránytalanul olcsó áron
 bármily csekély mennyiségben beszerezni.

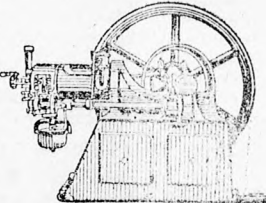
Ha tehát szüksége van bármilyen:
**vegyi és földfestékre, finom, saját
 őrlésű tiszta olajfestékre, finom, finomabb
 és legfinomabb Borostyán padlófeste-
 rékre, rögtön száradó legfinomabb Linoleum
 padlólakkk festékre, finom Parket fény-
 mázra és viaszra, ugyiszintén finom
 Hintőfénymázakra bármily minőségben,
 az összes többi fénymázakra, bármely
 munkához, a legjobb minőségű mázó-
 festő és egyéb csetekre, valamint kerti
 vasbutorok festéséhez szükséges Emell-
 Lakk festékekre eddig nem létezett jó
 minőségben, — valamint ha szüksége van
 bármely nemzeti természetű festékek-
 szerekre, Kátrányra, vagy karbolincum-
 ra, úgy forduljon a legnagyobb bizalom-
 mal cégünkhez, mert így módon sok pénzt
 és fáradságot megtakaríthat magának.**

Iparos uraknak gyári árak.
 Megtisztelő látogatását kérve, jegyzünk
 kiváló tisztelettel **Ráczits és Czvrkusits**
 nagykereskedők.

Ház eladás.
 Basa-utca 10-ik számú ház
 szabad kézből eladó.
 Bővebb tudakozódás a házban.

Feldman Nándor és Társa
 bank-üzlete
 Budapest, VI. ker., Andrassy-út 50.
 Első Magyar Általános Biztosító Társ.
 korlátolt főügynöksége.

Eredeti
„Otto“ motorok

benzín, benzol,
 petrolin, szivó-
 gáz és nyers-
 olaj üzemre
 malmok és
 ipargépek haj-
 tására a legal-
 kalmasabb és
 legolcsóbb
 üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!
Kiessling E. és Társa,
Leipzig-Plagwitz
 gyártmányú fagymunkáló gépek, asztalosok és
 fűrésztelepek részére.
A magánjáró eredeti „Otto“
 benzinlokomobilok nélkülözhetlenek minden gazdá-
 nak, Gép motor és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.
Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien
 Fióktelep: Ujvidék Temerin-utca 7.
 Kérjen árjegyzéket és költségvetést.

Polzovits Testvéreknel
Zomborban
 az üzlet teljes felosztása miatt
végeladás.

Az összes
divat- és rövidárak
mélyen leszállított áron
 adatnak el.
 Ugyanott új állapotban levő és
 bármely fiztet céljaira alkalmas
 felszerelés is eladó.

SZLIACS acélfürdő
 Felső-Magyarország.
 Egyedül ismert szénsavdús, vasforrás.
 Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső
 használatra.

Idny május 15-től szeptember 30-ig.
 Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok,
 háterginc és idegbajok, bénulás ellen, átzenvedett
 betegség és erős munkásság után

Mint fürdőorvos Dr. NÁDOSY ISTVÁN hív. fűrdő-
 orvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról
 Oderbergen át 5 óra, délről Budapestent át szintén
 5 óra. — Szliácsra vonatkozó falragaszok minden
 nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve.
 Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás va-
 lamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidején-
 ben stb. ad a **Fürdőigazgatóság,**
 Szliács (Zólyom megye.)

A hölgyek tudják leg-
 jobban, mily fontos a
SZÉP, ÜDE ARC
 mily hatalom és kincs
 az, mily előnyökben
 részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem
 elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves
 legyen, hanem a legfontosabb, hogy az
 arcbőr tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot
 fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség
 fenntartására és emelésre.

A FÖLDES-féle
**MARGIT-
 CRÈME**

Az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat
 után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanás-
 sokat, mitesztet, szepiákat, májfoltokat, ránc-
 cokat és az arcot fehérré, fiatalosra állítja.

A Földes-féle Margit-Crème
 teljesen ártalmatlan, pártatlan és csodás
 arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 K.
 Készíti és postán küldi:
Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Zomborban: Mihályovits István és
 Németh Ignác gyógyszerésztárában. Bácsosto-
 lyán: Jakab István gyógyszerésztárában.

Kölesönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem
 jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek
 mellett. Reál és személy-jogi győgszertárak vételének finanszírozása
 törlesztéses- és egyszerű jelzálog-kölesönök, építési-, tisztviselői-köl-
 esönök; értékpapírok, tőzsdéi árforlyamon; állami-, városi-szabványok
 eskomptálás; kölesönök, használatvezetelt és járadékkal terhelt ingat-
 lanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes.
 Magyar és német levelezés. Telefon szám 21-10.

Üzlet-átvétel!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a Zrinyi-utcában levő **STEBLER-féle** rég fenálló, jó hírnevű

SÖRCSARNOKOT

átvettem, s hogy azt a mai igényeknek megfelelően vezelve, oda törekszem, hogy tisztelt vendégeimet a legnagyobb kényelemben és pontos kiszolgálásban részesülsem.

Ajánlom **jó magyar konyhamát**, hol naponta változatos **villásreggeli**, minden pénteken pedig kitűnő **halászlé** kapható. Külön terebren abonementet és társasvacsorát adok.

Erdélyi, villányi és bácskai boraimat is melegen ajánlom. A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve, maradtam tisztelettel

Blazsanik György vendéglős.

2722. kig./1911. sz.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járáshoz tartozó Ujszivác községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi **julius hó 1-ő** napjának déli 12 órájáig nyújtsák be.

- Ezen orvosi állás javadalmazása:
1. Évi középszűzítése 1600 korona.
  2. Az 1908 évi XXXVIII. t.-c. 15. §-a szerint 5 évenként 200 korona nyugdíjba beszámítható korpótlék, mely 800 koronáig emelkedhet.
  3. Lakpénz évi 600 korona.
  4. A vármegye törvényhatósága által jogerősen megállapítandó látogatási és fuvar átalány.

Zombor, 1911. május 29-én.

Tárczay Dezső főszolgabíró.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításktól!

Óvakodjunk a hamisításktól!

Valódi Stern Marke védjegyü.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olcsó!

valódi, ha zsákban eredeti van rajta.

Hamisítás: tól szigorúan óvakodjunk.

Minden zsák tartalomjelzővel van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviseelője Budapest, VI., Andrássy-út 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Új! RUHABÉRLET. Új!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a raktáromon levő legfinomabb angol, francia és magyar szövetből tetszés szerinti választás és megrendelés szerint alább felsorolt ruházati árukat, legjobb kidolgozásban és árban 4 év alatti szállítom:

nyég nyári saccó szabású öltöny,		egy téli kabát,
három tavaszi „ „ „		egy felsőkabát
két téli „ „ „		két divatnadrág,
egy Ferenc József vagy frack „		két divatmellény
egy zsakét vagy szmoking „		

összesen kilencszázhatvan korona, mely összeg havonként 20 koronás részletekben a cég által a megrendelőnek beküldött nyugta ellenében lesz fizetve.

Alulírott cég kötelezi magát arra, hogy azon ruha helyett, amely nem felel meg, másikat készíteni. A cég kötelezi magát a ruhák jókárban tartását díjtalanul eszközölni.

Magamat a nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

Knipl János url és katonai szabó Z O M B O R, Petőfi-utca 4. szám a Nikollis patotával szemben.

A zentai járás főszolgabírájától.

2374/911. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben elhalálozás folytán üresedésbe jött és 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvények **folyó évi július hó 1-ig** a főszolgabírói hivatalban adandók be.

Zenta, 1911. június hó 2-án.

SZTRILICH, főszolgabíró.

1400. szám/kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Turja községben üresedésben lévő községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi **június 30-ig** terjesszék be.

Az állás javadalmazása 800 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetés és 120 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó lakbér.

A választás napját később fogom kitűzni.

Óbecse, 1911. május 29-én.

Dr. Balaton Gyula főszolgabíró.

Schamburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlandcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. sz.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

:: portlandcement ::

és fehérmész gyártása, valamint géppel zuzott **kavics** és **nyers mészkő** előállítás

Évi termelés 500000 q portlandcement, 120000 q fehérmész, 800000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minőségűe mindennél a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló :: minőségért szavatolunk. :::

Pontos és gyors kiszolgálás!

Magányos urinó

egy hölgyet

keres társul jövedel-

:: mező vállalatához. ::

Aki képességét és időjét értékesíteni, jövedelmét szaporítani akarja, ajánlkozson „**Mária 40**” jellegével, melyet a lap kiadóhivatala továbbít.

ASPIRIN

Mint hogy sűrűn előfordul, hogy a valódi aspirint utánzatokkal helyettesítik, kérjük az aspirint csakis az általunk forgalomba hozott

ASPIRIN-TABLETTA

alakban vásárolni, a mellette lerajzolt **eredeti csomagolásban.** (1 üvegeső 20 Tablettával á 0.5 gr. K 120.)

Minden tablettára az aspirin szó van rábélyegezve.

Csak ezen tabletták nyújtanak biztosítékot a készítmény valódiságáért és minden más mint nem valódi, visszautasítandó.

Aspirint kizárólag eredeti tablettáinkban kérjen.

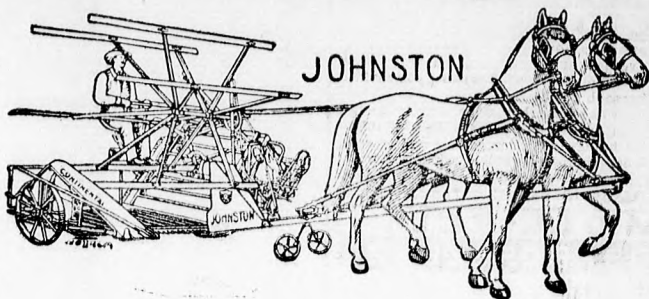
Farbenfabriken vorm. FRIEDR. BAYER & Co., Elberfeld u. Leverkusen b. Mülheim a Rhein.

Az eredeti
„Johnston“

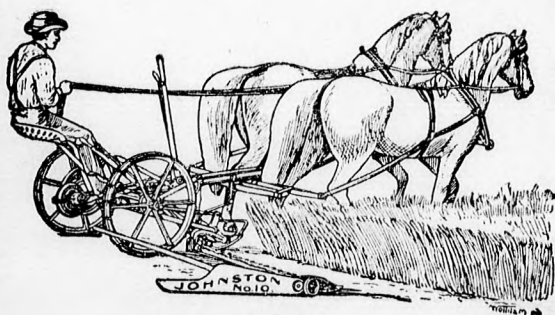
amerikai

Fűkaszáló,
 Kéveköztöző és
 Marokrakó aratógépek

a világ

legjobb gyártmányai.

Magyarországi vezérképviselő és állandó raktár:

Bächer-Melichár

cégnél

Budapest VI., Nagymező-u. 68. | B.

Abbas árjegyzék ingyen és bérmentve.

↳ Répatermelők figyelmébe! ↳

Szállítsuk a répát

keskenynyomtávu

GAZDASÁGI VASUTON,

mert így a szállítás 80%-al olcsóbb.

Ily vasutakat tervez és épít, a vasúthoz szükséges
 x felépítményi anyagot gyártja és szállítja a x

Magyar Belga Fémipargyár r. t.

BUDAPEST, VI., Hungária-körút 115. sz.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagaesabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgröcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e joles háziszereim évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy letecséit eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fűdalomesz-lapító beédbrzéslési szer köszvény, osz és a meghülés egyébb következményeinél legismeretesebb népszer.

Egy óozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfínomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bör zykeres gondozására és ápolására ugy gyermekek mint felnöttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Föszétküldés:

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvét mellett teljesítenek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arezbör szépi-tése és fínomítása.

Legelegánsabb toillet-, bál- és szalon-puder fehér, zszaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. k r tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Haussig

toilletteszappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb divatárúzeleiben Zomborban.

MAGYAR MÉRLEG ÉS GÉPGYÁR RÉSZVENYTARSASÁG BUDAPEST

IRODA: ERZSEBET KÖRUT 41

GYÁR: GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSÖRENÖDÜ GAZDASÁGI-KERESKEDELMI ÉS VASUTI MÉRLEGEK

KÉPVISELŐK KERESKEDNEK

Értesések felvétenek lapunk kiadóhivatalában

HUNGARIA-fürdő ZOMBOR.

Bérlő: Germán I.

Gözfürdő:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fel 2-től 6-ig.

Kitűnő masször és elsörendü tyukszemvágó a fürdőben. A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével, használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandó friss víz.

GLEICHENBERG

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Fölülmulhatatlan értékkel a légzöszervek minden betegségénél.

Világhírü gyógyforrások.

Felvilágosítás és prospektus a fürdő-igazgatóság által GLEICHENBERG.

Lapunk nyomdájában **TANONC** ízetéssel felvétenek.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTALYA

A Monarchia legelőkelőbb gyára. **XX** Egyedárusító: **ABELES EMIL**, Budapest, V. Váci-út 41.

Benzin Nyersolaj Szivógáz Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerü nyersolajmotorjaink üz.m-költsége óránként cca 1-1 1/2 fillér. és löerönként

Eddig 50.000 löerő üzemben!

Gyorsanfutó „**IDEAL**”

KERETFÜRÉSZEK

fürésztelepek, asztalos-műhelyek teljes berendezése.

alac-ony és magas nyomásu

SZIVATTYUK

göz-, transmissió-, villany- vagy motor-üzemre bármely vizellátási és ipari célra.

Teljes transmissiótelepek, gözgépek, gözkazánok és egyébb gépészeti berendezések.

00000 000

Költ-égvetés. Áránjlat- és mérnöklatogatással díjmentesen szolgálók.